

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Csp/71/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316214788
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Červenáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4316214788.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Červenákovou, v spore žalobcu: B. A., C. XX.X.XXXX, S. M. X, XXX XX T., zastúpený Mgr. Iveta Števková, advokátka so sídlom Ul. J. Jesenského 762/15, Levice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o určenie neprijateľnej podmienky a o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi stranami sporu dňa 27.8.2013, číslo zmluvy XXXXXXXXXX uvedená v bode 2 - administratívny poplatok vo výške 208,97 eur za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná zmluvná podmienka.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 566 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 566 eur od 30.5.2016 do zaplataenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v podanej žalobe domáhal určenia, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 27.8.2013, č. zmluvy XXXXXXXXXX (upresnené na pojednávaní) administratívneho poplatku predstavuje neprijateľnú podmienku. Taktiež žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie 566 eur, úrok z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 566 eur od 30.5.2016 do zaplataenia a k náhrade trov konania. V písomnej žalobe uviedol, že dňa 27.8.2013 uzavrel so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 409800580, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 350 eur, pričom celková čiastka, ktorú sa zaviazal zaplatiť bola vo výške 696 eur. Výška RPMN uvedená v zmluve bola 98,86 %. Dňa 27.8.2013, podpísal aj ďalšie dokumenty, ako adhéznú rozhodcovskú zmluvu, splátkový kalendár a dohodu o plnení v splátkach. Z Dohody o splnení v splátkach vyplýva, že sa ňou mení zmluva o spotrebiteľskom úvere, a to napriek tomu, že k uzavretiu oboch došlo v ten istý deň. Ďalej z Dohody o plnení v splátkach vyplýva, že sa zaviazal uhradiť 696 eur v 12-tich mesačných splátkach po 58 eur, pričom výška RPMN už bola vo výške 314,02 %. Z uvedeného je zrejmé, že výška RPMN sa neúmerne zvýšila, pričom výška RPMN v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je vypočítaná správne (98,86 %). V dohode o splátkach je vypočítaná správne, a to vo výške 314,02 %. V zmluvnom vzťahu založenom zmluvou o spotrebiteľskom úvere nedošlo dohodou o plnení v splátkach k takej zmene, ktorá by odôvodňovala takýto nárast. Zo strany žalovaného tak týmto konaním ide o snahu o obchádzanie zákona, príslušných ustanovení upravujúcich spotrebiteľské právo. Naliehavý právny záujem žalobkyne - spotrebiteľky na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vyplýva priamo zo zákona (§ 53a Občianskeho zákonníka). Takýmto určením sa napĺňa cieľ Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej

zmluvnej podmienky. Naliehavý právny záujem je daný aj z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky dlhu. Preto ho spotrebiteľ nemusí preukazovať. Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 409800580 obsahuje neprijateľnú podmienku v časti administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 208,94 eur. Administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou vo výške 208,94 eur (predstavuje 60 % z úveru), ktorý navyšuje úver k poskytnutej sume, spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože chýba špecifikácia presného spôsobu výpočtu jeho výšky, odôvodnenia a je v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so Smernicou o nekalých obchodných podmienkach. Každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. Požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj z dôvodu, že žalovaný ako dodávateľ vyžaduje od žalobcu ako spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe sp.zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné. Zároveň poukázal na skutočnosť, že dohodnutý úrok v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo výške 39,15 % (čo predstavuje sumu 137,03 eur) je viac ako štvornásobný. Z internetovej stránky NBS je možné zistiť, že primeraná úroková sadzba auguste 2013 pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka bola len 8,60 % p.a. Dohodnutý úrok je preto nepochybne minimálne v rozpore so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmerňujúcu výšku a preto zmluva s poukazom na § 39 OZ nemôže byť v tejto časti platná. S poukazom na uvedené skutočnosti možno celú odplatu za poskytnutý úver posúdiť ako neprimeranú a neplatnú a aj v dôsledku nesprávne uvedenej výšky RPMN v zmluve č. 409800580 zo dňa 27.8.2013, keďže ide o nekalú obchodnú praktiku a neprijateľnú podmienku, je podľa súdnej praxe zmluva o spotrebiteľskom úvere v tejto časti neplatná a úver sa tak stáva bezúročný a bez poplatkov. Žalobca tak bol povinný vrátiť žalovanému peňažné prostriedky v takej výške, v akej mu boli poskytnuté, t.j. 350 eur, čo vlastne aj vykonal nad rámec, keď doteraz uhradil 916 eur. To znamená, že v rozsahu 566 eur došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný do dnešného dňa ani napriek písomnej výzve žalobcu dlžnú sumu nevrátil.

2. Žalovaný sa písomne vyjadril k podanej žalobe. Uviedol, že žiada žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Nestotožňuje sa s názormi žalobcu uvedenými v žalobe. Podľa ustanovenia § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. V zmysle uvedeného ustanovenia žalobcu dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov. Poukázal v tejto súvislosti na rozsudok Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 25.5.2016 pod č. k. 52C/135/2014. Žalovaný so žalobcom uzatvorili dňa 27.8.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa žalobca zaviazal uhradiť istinu vo výške 350 eur so zvýšeným poplatkom 346 eur. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 696 eur s termínom splatnosti dňa 11.8.2014. Následne však dlžník požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - Dohody o plnení v splátkach. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 58 eur, vždy k 11. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 11.9.2013 do 11.8.2014. Ročná percentuálna miera nákladov je stanovená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 409800580 vo výške 98,86 %. RPMN je v zmluve o úvere uvedená správne a vypočítaná v zmysle platných právnych predpisov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 27.8.2013 je odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 208,97 eur čo predstavuje RPMN vo výške 98,86 %. V zmluve o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 49,13 %. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty.

3. Žalobca k vyjadreniu žalovaného vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, uvádzaný rozsudok OS Bratislava II. sp. zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.5.2016 sa netýkal ochrany spotrebiteľa, nakoľko v tomto konkrétnom prípade bola Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, a účelom poskytnutia finančných prostriedkov bolo zamestnanie, t.j. navrhovateľ nekonal ako spotrebiteľ a z toho dôvodu mu ani súd nemohol poskytnúť právnu ochranu, tak ako je to v prípade spotrebiteľov.

V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/162/2016 zo dňa 8.11.2016, KS Prešov sp. zn. 3Co/67/2016 zo dňa 3.11.2016, KS Prešov sp. zn. 20C/97/2016 zo dňa 27.6.2016. Majú za to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 409800580 neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkoch, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva vôbec neobsahuje presnú výšku toho - ktorého nároku, tak ako to má na mysli uvedené zákonné ustanovenie. Žalobca si uzatvorenie predmetnej dohody nevyžiadal, táto mu bola predložená na podpis v predformulovanej podobe spolu so zmluvou o úvere. Nekalou obchodnou praktikou ako aj neprijateľnou podmienkou je aj nesprávne určenie RPMN v zmluve. V danom prípade v zmluve č. 409800580 je nesprávne určená výška RPMN (98,86 %), pričom diametrálne odlišná hodnota je už uvedená v Dohode o plnení v splátkach (314,02 %), dôsledkom toho je podľa súdnej praxe Zmluva o spotrebiteľskom úvere v tejto časti neplatná a úver sa tak stáva bezúročný a bez poplatkov, a to aj s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b) a písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/339/2016 zo dňa 13.12.2016. Trval na podanej žalobe v plnom rozsahu.

4. Okresný súd Levice na pojednávaní dňa 12.5.2017 rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovaného v zmysle § 180 CSP. Neprítomnosť žalobcu na pojednávaní ospravedlnil právny zástupca žalobcu. Žalovaný neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil, súhlasil aby sa súdne konanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti, pričom v plnom rozsahu sa pridrižava vyjadrenia k žalobe.

5. Súd na základe prevedeného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav:

6. Medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom bola dňa 27.8.2013 na predtlačenom formulári uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350 eur, pričom sa spotrebiteľ zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 346 eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 696 eur. Podľa bodu 2. zmluvy celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 137,03 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 208,97 eur (ďalej len „administratívny poplatok“). Žalobca sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 696 eur, ak nie je dohodnuté inak do 11.8.2014, čo predstavuje aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov je 98,86 %, výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver je 49,13 %.

7. V rovnaký deň strany sporu zároveň uzavreli vo forme samostatnej listiny Rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Z formy tejto rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že jej formulár mal už veriteľ vopred pripravený a dopĺňali sa doň iba údaje o osobe dlžníka. Konštatuje sa v nej, že všetky spory z predmetnej úverovej zmluvy budú riešené buď pred stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky podľa toho, na ktorý zo súdov dá žalujúca zmluvná strana žalobu.

8. Taktiež v rovnaký deň t. j. 27.8.2013 uzatvoril žalobca so žalovaným Dohodu o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 409800580 zo dňa 27.8.2013. V zmysle tejto dohody sa žalobca zaviazal uhradiť sumu 696 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 58 eur vždy k 11. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 11.9.2013 s uvedením hodnoty RPMN vo výške 314,02 % a priemernej hodnoty ročnej RPMN vo výške 49,13 %.

9. Žalobca preukázal poštovými poukázkami, vkladom v hotovosti, že žalovanému uhradil 916 eur.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvárania úverovej zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 2 písm. a) cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

12. Podľa § 2 písm. b) cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti podľa písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a)) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 b)) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) d)) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 52 Obč. zák. (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 Obč. zák. (v znení účinnom k 27.8.2013) (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 4 písm. a/ Obč. zák. neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť, a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

20. Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 54 Obč. zák. (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 451 Obč. zák., (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 456 veta prvá Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

24. Súd mal za nepochybne preukázané, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou, čo v konečnom dôsledku žalovaný ani nenamietol. V záhlaví zmluvy sa uvádza, že táto je uzavretá podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení zmien a doplnkov. Takáto zmluva a zmluvné podmienky boli vopred pripravené veriteľom ako dodávateľom a nebolo možné meniť ich obsah, teda nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvu, na uvedený zmluvný vzťah je preto potrebné aplikovať okrem úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasl. Obč. zák. aj zákon č. 129/2010 Z. z., čo mimochodom žalovaný sám proklamuje v ním pripravenej formulárovej spotrebiteľskej zmluve, ktorú so žalobcom uzavrel.

25. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

26. Podľa § 298 ods. 2 CSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. V danom prípade podľa bodu 2. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca zaviazal v prospech žalovaného uhradiť úrok vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje 137,03 eur a administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 208,97 eur.

28. Naliehavý právny záujem žalobcu - spotrebiteľa na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vyplýva priamo zo zákona (§ 53a Obč. zák.). Takýmto určením sa napĺňa cieľ smernice rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Naliehavý právny záujem je daný z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky dlhu, preto ho spotrebiteľ nemusí preukazovať.

29. Súd zastáva názor, že administratívny poplatok nie je vylúčený zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 Obč. zák., pretože nepredstavuje hlavný predmet plnenia. Súdnemu prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Obč. zák. nepodlieha hlavný predmet plnenia a primeranosť ceny, t. j. úver a úrok. Poplatok je z pohľadu súdu nepochybne neúmerne vysoký a to aj vo vzťahu k nákladom na vypracovanie, uzatvorenie Zmluvy o úvere a tzv. všetku administratívnu činnosť. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška poplatku 208,97 eur pri poskytnutom úvere 350 eur predstavuje takmer 60 % (59,71%) zo sumy poskytnutého úveru, čo súd považuje za rozporné s dobrými mravmi (§ 3 Obč. zák.). V konaní absentuje dôkaz, že žalobca ako spotrebiteľ bol s podstatou poplatku oboznámený, nakoľko tento nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou takéhoto administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi neuvedených nákladov, ktoré nie sú preukázané, čo špekulatívne navyšuje odmenu dodávateľa.

30. Zmluvná podmienka - dojednanie administratívneho poplatku vo výške 208,97 eur nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, požaduje od spotrebiteľa v prospech dodávateľa neprimerane vysoké plnenie a preto je v zmysle ust. § 53 ods. 1 Obč. zák. a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná, a ako taká neplatná.

31. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Z uvedených dôvodov súd dospel k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti zmluvného dojednania v časti administratívneho poplatku na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a žalobe v tejto časti v súlade s ust. § 298 CSP vyhovel.

32. Pre posúdenie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

33. Súd podrobil zmluvu č. 409800580 zo dňa 27.8.2013 súdnej kontrole a zistil, že v nej absentuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k). Zmluva tento údaj vôbec neobsahuje napriek tomu, že zákon ho vyžaduje pod sankciou, že poskytnutý úver sa bude považovať za bezúročný a bez poplatkov. Aj keď žalovaný uzavrel so žalobcom Dohodu o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 409800580 zo dňa 27.8.2013 v totožný deň ako samotnú zmluvu, kde je dohoda o úhrade sumy 696 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 58 eur mesačne počnúc dňom 11.9.2013, táto dohoda nenahrádza zákonom vyžadovanú obligatórnu náležitosť zmluvy. Navyše, nepostačuje uvedenie súhrnnej sumy splátky, je potrebné rozdiferencovanie na výšku a termíny splátok istiny, výšku a termíny splátok úrokov a výšku a termíny splátok prípadných poplatkov. Účelom tejto náležitosti je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, na úroky a na ďalšie prípadné poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože inak nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatí a ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a na ďalšie prípadné poplatky. Uvedené nemožno nahradiť sumárom výšky splátky, v opačnom prípade by to takto zákonodarca neformuloval. Nedodržanie tejto podstatnej náležitosti je sankcia v podobe, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b).

34. Súd považuje uzavretie osobitnej dohody o splátkach úveru za obchádzanie zákona č. 129/2010 Z. z. s cieľom vyhnúť sa kontrole neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Žalovaný v zmluve o spotrebiteľskom úvere z 27.8.2013 uviedol výšku ročnej percentuálnej miery nákladov 98,86 % ale v dohode o plnení v splátkach z toho istého dňa, ktorá mení zmluvu o spotrebiteľskom úvere v spôsobe splatenia, je už výška ročnej percentuálnej miery nákladov určená na 314,02 %. Počet a výška splátok má vplyv na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej ako „RPMN“) je dôležitým údajom pre spotrebiteľa, pretože sa na základe tohto údaja orientuje v ponukách o výhodnosti alebo nevýhodnosti úveru. Takéto konanie žalovaného vyhodnotila Národná banka Slovenska vykonávajúca dohľad nad subjektmi finančného trhu v oblasti bankovníctva ako nekalú obchodnú prax a rozhodnutím o predbežnom opatrení z 7.6.2016 sp. zn. GÚV-709/2016 bola spoločnosti POHOTOVOST', s. r. o. uložená povinnosť zdržať sa používania nekalej obchodnej praxe spočívajúcej v tom, že so spotrebiteľom je súčasne, alebo v bezprostrednej časovej následnosti uzatváraná zmluva o spotrebiteľskom úvere splatnom jednorázovo a dohoda o splátkach toho istého úveru.

35. Spôsob, akým žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere a dohodu o plnení v splátkach je klamlivou obchodnou praxou v zmysle ustanovenia § 8 ods. 3, 4 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým a nevhodným spôsobom poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi informáciu o RPMN. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je údaj o RPMN podstatne nižší, ako v dohode o plnení v splátkach, RPMN je pritom pre spotrebiteľov najdôležitejším indikátorom ceny úveru. Sú to náklady, ktoré musí dlžník zaplatiť za požičanú sumu.

36. Pokiaľ bol poskytnutý úver zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX súdom posúdený ako bezúročný a bez poplatkov pre nedodržanie obligatórnych zákonných náležitostí, bol žalobca povinný

žalovanému uhradiť len istinu, teda reálne poskytnutú sumu 350 eur. Žalobca však uhradil žalovanému 916 eur, teda o 566 eur viac, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného, a ktoré je žalovaný povinný vydať žalobcovi. Na základe uvedených skutočností, súd vyhovel žalobe aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia.

37. Podľa § 517 ods. 1 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

38. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

39. Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Diskontná sadzba ECB bola v rozhodný deň určená vo výške 0,25%, ktorá sa zvyšuje o 5 percentuálnych bodov.

40. Žalovaný bol vyzvaný na vrátenie sumy 566 eur podaním zo dňa 29.4.2016, ktoré prevzal dňa 12.5.2016. V zmysle predmetnej výzvy mal sumu 566 eur žalobcovi uhradiť v lehote 15 dní. Žalovaný sa s plnením dostal do omeškania, preto súd priznal úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 566 eur počnúc dňom 30.5.2016.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní úspech v celom rozsahu, preto súd mu priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisaneho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).

v Leviciach, dňa 12.5.2017